

MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI REHBERİ

2020
2019
2018
2017
2016

Ayrıntılı Bilgi İçin

www.gib.gov.tr

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye
1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına
İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği'nden ulaşmanız mümkündür.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Temmuz/2021

Yayın No: 398

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
1. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMININ KAPSAMI	4
2. GELİR/KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI	5
2.1. Gelir Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Bilgiler.....	6
2.2. Kurumlar Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Bilgiler.....	7
3. GELİR/KURUMLAR STOPAJ VERGİSİ ARTIRIMI	7
3.1. Gelir/Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımına İlişkin Bilgiler.....	8
4. KATMA DEĞER VERGİSİ ARTIRIMI	9
4.1. Katma Değer Vergisi Artırımına İlişkin Bilgiler.....	9
5. KANUN'UN YAYIMI TARİHİNDEN ÖNCE BAŞLANILAN VERGİ İNCELEMELERİNDE MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI	11
6. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANAMAYACAKLAR	12
7. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDA DİĞER HUSUSLAR	13
8. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMININ BEYANI VE ÖDEMESİ	13

GİRİŞ

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 sayılı Kanun'a göre, mükellefler 2016-2020 yıllarına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını, gelir/kurumlar stopaj vergileri ile katma değer vergilerini artırarak belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, artırımda bulunulan yıllara ait vergi türleri ve dönemleri için vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

1. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMININ KAPSAMI

Aşağıda sayılı vergi türünden mükellefiyeti bulunanlar matrah ve vergi artırımından faydalanabilirler.

- Gelir/Kurumlar Vergisi Mükellefleri
- Gelir/Kurumlar Stopaj Vergisi Mükellefleri
- Katma Değer Vergisi Mükellefleri

Beyanname vermekle birlikte; zarar, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah ve vergi beyan etmeyen ya da ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da dâhil olmak üzere hiç beyanname vermemiş olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri de asgari matrahlardan az olmamak üzere matrah ve vergi artırımını yapabileceklerdir.

Adi ortaklıklar ve kollektif şirketlerde ortaklar, komandit şirketlerde komandite ortaklar ile adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar da anılan yıllar için matrah ve vergi artırımından yararlanabileceklerdir.

2. GELİR/KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI

Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri, yıllık beyannamelerinde beyan ettikleri matrahlarını, ilgili yıllar için belirlenen matrah artırım oranlarından az olmamak üzere artıracaklardır. Ancak, anılan yıllara ilişkin olarak artırılan matrahların tutarı, ilgili yıllardaki asgari matrah artırım tutarlarından da az olamaz.

Artırımında bulunulan yıllara ait zararların sadece %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilebilecektir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilemeyecektir.

Artırılan matrah üzerinden **%20** oranında vergi ödenecektir.

Ancak;

- Matrah artırımında bulunulan yıla ait gelir veya kurumlar beyannamelerini zamanında vermiş ve bu beyanname üzerine tahakkuk eden vergileri zamanında ödemiş,
- Bu vergi türleri için Kanun'un birikmiş borçlar ile ihtilafı alacaklara ilişkin hükümlerinden yararlanmamış,

olan uyumlu mükellefler için bu oran **%15** olarak uygulanacaktır.

İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması indirimli (%15) oranının uygulanmasına engel olmayacaktır.

Artırımında bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

2.1. Gelir Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Bilgiler

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI								
Yıl	Matrah Artırım Oranları (%)	Asgari Matrah Artırım Tutarı (TL)					Vergi Oranı (%)	
		İşletme Hesabına Göre Defter Tutan Mükellefler	Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler ile Serbest Meslek Erbabı	Sadece Basit Usulde Vergilendirilen Mükellefler	Sadece Gayrimenkul Sermaye İradı Mükellefleri	Diğer Gelir Unsurları (Ücret, Menkul Sermaye İradı ile Diğer Kazanç ve İratlar) Nedeniyle Beyanname Veren Mükellefler	Uygulanacak Vergi Oranı	Uyumlu Mükellefler için Uygulanacak Vergi Oranı
2016	35	31.900	47.000	4.700	9.400	31.900	20	15
2017	30	33.200	49.800	4.980	9.960	33.200		
2018	25	35.250	52.900	5.290	10.580	35.250		
2019	20	37.500	56.200	5.620	11.240	37.500		
2020	15	42.500	63.700	6.370	12.740	42.500		

ÖRNEK: Serbest meslek kazancı elde eden mükellefin 2016 yılı gelir vergisi beyannamesinde beyan ettiği matrah 130.000 TL'dir. Mükellef 2016 yılına ilişkin gelir vergisi matrahını artırmak için süresinde başvurmuştur.

Mükellefin, 2016 yılında beyan ettiği matrah üzerinden hesaplanan matrah artırım tutarı 45.500 TL ($130.000 \times \%35$)'dir. Ancak, asgari matrah artırım tutarı 47.000 TL'den az olamayacağı için mükellefin 2016 yılı için beyan etmesi gereken matrah artırım tutarı en az 47.000 TL olmalıdır.

Yıl	İlgili Yıl Vergi Matrahı (TL)	Artırım Oranı (%)	Artırılan Matrah Tutarı (TL)	Asgari Matrah Tutarı (TL)	Hesaplamaya Esas Matrah (TL)	Vergi Oranı (%)	Ödenecek Gelir Vergisi (TL)
2016	130.000	35	45.500	47.000	47.000	20	9.400

Bu durumda, mükellefin matrah artırımını nedeniyle 9.400 TL ($47.000 \times \%20$) gelir vergisi ödemesi gerekmektedir. Söz konusu vergi peşin ödenebileceği gibi 6 eşit taksit halinde de ödenebilecektir.

2.2. Kurumlar Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Bilgiler

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI				
YIL	MATRAH ARTIRIM ORANI (%)	ASGARİ MATRAH TUTARI (TL)	VERGİ ORANI (%)	İNDİRİMLİ VERGİ ORANI (%)
2016	35	94.000	20	15
2017	30	99.600		
2018	25	105.800		
2019	20	112.400		
2020	15	127.500		

3. GELİR/KURUMLAR STOPAJ VERGİSİ ARTIRIMI

Mükelleflerin 2016-2020 yıllarında;

- Ücret ödemeleri,
- Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler,
- Kira ödemeleri,
- Yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler,
- Çiftçilere yapılan ödemeler,
- Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler,

üzerinden tevkif ederek beyan ettikleri gelir (stopaj) ve kurum (stopaj) vergilerini belirlenen oranlarda artırarak ödemeleri halinde bu vergi için vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

3.1. Gelir/Kurumlar Stopaj Vergisi Artırımına İlişkin Bilgiler

GELİR/KURUMLAR STOPAJ VERGİSİ ARTIRIMI					
Yıl	Beyan Edilen Ücret, Serbest Meslek ve Kira Ödemeleri Üzerinden Vergi Artırım Oranları (%)	Hiç Beyan Edilmemiş Olması Halinde Stopaj Artırımı			
		Serbest Meslek Ödemeleri		Sadece Kira Ödemeleri	
		Beyan Edilecek Asgari Matrah (TL)	Ödenecek Vergi Tutarı (%15)	Beyan Edilecek Asgari Matrah (TL)	Ödenecek Vergi Tutarı (%15)
2016	6	23.500	3.525,00	9.400	1.410,00
2017	5	24.900	3.735,00	9.960	1.494,00
2018	4	26.450	3.967,50	10.580	1.587,00
2019	3	28.100	4.215,00	11.240	1.686,00
2020	2	31.850	4.777,50	12.740	1.911,00

Hiç Beyan Edilmemiş Olması Halinde Stopaj Artırımı (TL)				
Yıl	Beyan Edilecek Asgari Matrah	Yıllara Sâri İnşaat ve Onarım İşleri Hakediş Ödemelerinde	Ziraî Mahsuller ve Hizmetler İçin Yapılan Ödemelerde	Esnaf Muafliğından Yararlananlara Mal ve Hizmet Alımları Karşılığında Yapılan Ödemelerde
		Ödenecek Vergi Tutarı (%3)	Ödenecek Vergi Tutarı (%2)	Ödenecek Vergi Tutarı (%5)
2016	47.000	1.410	940	2.350
2017	49.800	1.494	996	2.490
2018	52.900	1.587	1.058	2.645
2019	56.200	1.686	1.124	2.810
2020	63.700	1.911	1.274	3.185

4. KATMA DEĞER VERGİSİ ARTIRIMI

2016-2020 yıllarına ilişkin katma değer vergisi artırımında bulunan mükellefler için, artırımda buldukları yıllara ait vergilendirme dönemleriyle ilgili olarak KDV yönünden inceleme ve tarhiyat yapılmayacaktır.

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Ancak, mükelleflerin yıl bazında seçimlik hakları bulunmaktadır.

4.1. Katma Değer Vergisi Artırımına İlişkin Bilgiler

KATMA DEĞER VERGİSİ ARTIRIMI	
YIL	VERGİ ARTIRIM ORANI (%)
2016	3
2017	3
2018	2,5
2019	2
2020	2

ÖRNEK: (A) Ltd. Şti., 2016 ve 2017 takvim yıllarına ilişkin olarak KDV artırım imkânından yararlanmak için yasal süresi içinde vergi dairesine başvurmuştur. (A) Ltd. Şti., söz konusu dönemlere ilişkin 1 No.lu KDV beyannamelerinin tamamını vermiştir. 2017 yılının bazı dönemlerinde ihraç kayıtlı teslimleri de bulunmaktadır. Söz konusu malların ihracatı süresi içinde gerçekleşmiştir.

Mükellefin 2016 yılı KDV beyannamesindeki hesaplanan KDV tutarı toplamı 54.850 TL, 2017 yılı KDV beyannamesindeki hesaplanan KDV tutarı toplamı 199.750 TL ve tecil edilebilir KDV tutarı toplamı ise 16.750 TL'dir.

Bu verilere göre, mükellefin toplam KDV artırım tutarı ve taksit tutarı (6 taksit imkânından yararlandığı varsayıldığında) aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

2016 Yılı KDV Artırım Tutarı	$54.850 \times \%3$	1.645,50 TL
2017 Yılı KDV Artırım Tutarı (199.750 – 16.750 = 183.000)	$183.000 \times \%3$	5.490 TL
Hesaplanan Vergi	$1.645,50 + 5.490$	7.135,50 TL
Taksit Tutarı (7.135,50 X 1,09 = 7.777,69)	$7.777,69 / 6$	1.296,28 TL

İlgili yıllarda hiç beyanname vermemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin KDV beyannamesi vermiş olan mükellefler, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunması şartıyla, artırılan matrah üzerinden **%18** oranında katma değer vergisi artırımında bulunarak KDV artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

5. KANUN'UN YAYIMI TARİHİNDEN ÖNCE BAŞLANILAN VERGİ İNCELEMELERİNDE MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI

Matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında 9 Haziran 2021 tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 2 Ağustos 2021 tarihine kadar sonuçlandırılması gerekmektedir. Ancak, 9 Haziran 2021 tarihinden önce başlayan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 2 Ağustos 2021 tarihine kadar tamamlanamaması hâlinde; mükelleflerin matrah ve vergi artırımını başvuru süresinin sonuna kadar (31 Ağustos 2021) başvuruda bulunmuş olmaları şartıyla, 2 Ağustos 2021 tarihinden sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden raporlar ve kararlar üzerine tarhiyat yapılmayacağından, vergi incelemesi ve takdir işlemlerine devam edilmeyecektir. Mükellefler sadece artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan veya artırılan vergileri ödeyeceklerdir.

İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, vergi inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

Bununla birlikte, söz konusu inceleme ve takdir işlemleri 2 Ağustos 2021 tarihine kadar sonuçlandırılırsa ve mükellef inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunmuş ise; inceleme ve takdir sonucunda bulunan matrah farkı ile mükellefin artırımda bulunduğu matrah tutarı karşılaştırılacaktır.

Bu durumda mükellefin artırdığı tutar:

- İnceleme ve takdir sonucu ulaşılan matrah farkından az ise aradaki fark üzerinden mükellef hakkında vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza uygulanacaktır. Ancak mükellefin talep etmesi halinde Kanun'un 4'üncü maddesi hükmünden faydalanarak ödeme yapılabilecektir.
- İnceleme sonucu ulaşılan matrah farkından fazla veya eşit ise mükellef hakkında ayrıca vergi tarhiyatı yapılmayacak ve ceza uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, mükellefler 2 Ağustos 2021 tarihinden önce matrah ve vergi artırımında bulunmuş olmakla birlikte artırımlar, vergi inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten sonra yapılmışsa, yukarıdaki mahsup imkânından yararlanamayacaklardır. Ancak, söz konusu inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılan tarhiyatlara için Kanun'un 4'üncü maddesi hükümlerinden faydalanabileceklerdir.

6. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANAMAYACAKLAR

- Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenlerin,
- Terör suçundan hüküm giyenlerin,
- 9 Haziran 2021 tarihi itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenlerin,

matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanmaları mümkün değildir.

Bununla birlikte, 9 Haziran 2021 tarihi itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanun'un 359'uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan "defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme" fiillerinden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin matrah ve vergi artırımında bulunmaları halinde, bunların matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabilmelerine yönelik detaylı açıklamalara 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliğinin (V/E-7) kısmında yer verilmiştir.

7. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDA DİĞER HUSUSLAR

- Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmayacak ve tahsil olunmayacaktır.
- Matrah ve vergi artırımını dolayısıyla ödenen vergiler, gider veya maliyet kabul edilmeyecek, indirim, mahsup ve iade konusu yapılmayacaktır.
- Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.
- Matrah ve vergi artırımını dolayısıyla verilen bildirimler için damga vergisi alınmayacaktır.
- Mükelleflerin bu maddeye göre matrah ve vergi artırımını yaptıkları dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde vermedikleri anlaşılan beyannameler nedeniyle usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uygulanmayacaktır.

8. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMININ BEYANI VE ÖDEMESİ

Matrah ve vergi artırımının **31 Ağustos 2021** tarihine kadar yapılması gerekmektedir.

Mükellefler, matrah ve vergi artırımına ilişkin hesaplanan vergi tutarlarını **peşin** veya ilk taksiti **30 Eylül 2021** tarihine kadar, kalan taksitler de takip eden ikişer aylık dönemler halinde katsayı (1,09) uygulanarak **6 eşit taksitte** ödeyebileceklerdir.

Matrah ve vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının **30 Eylül 2021** tarihine kadar **peşin** olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden **%10 indirim** yapılır ve katsayı uygulanmaz.

Matrah ve vergi artırımına ilişkin hesaplanan vergilerin Kanun'da öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi durumunda, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek gecikme zammı ile birlikte takip ve tahsil edilecektir. Ancak, matrah ve vergi artırımının sağladığı avantajlardan yararlanılamayacaktır.

Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunanlar elektronik ortamda; bulunmayanlar ise, gelir, kurumlar veya katma değer vergileri mükellefiyeti yönünden bağlı olunan ya da muhtasar beyannamelerini vermiş oldukları vergi dairelerine kâğıt ortamında başvuru yapılabilecektir.

Matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin ölüm, gaiplik, tasfiye veya devir ya da tam bölünme gibi durumlarda birden fazla kişi tarafından birlikte verilmesinin gerekli olduğu hallerde, söz konusu bildirimlerin kâğıt ortamında verilmesi gerekmektedir.

Kanun kapsamındaki 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında gelir, kurumlar veya katma değer vergileri ile gelir (stopaj)/kurumlar (stopaj) vergisi yönünden farklı vergi dairelerinin mükellefi olanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin, en son mükellefiyetleri bulunan vergi dairelerine verilmesi gerekmekte olup bu bildirimlere dayanılarak tarh edilecek vergiler hakkında söz konusu vergi daireleri tarha yetkili kılınmıştır.

Vergi artırımını kapsamına giren dönemler için muhtasar beyanname yönünden merkez veya şubeleri için ayrı ayrı mükellefiyetleri bulunan ve vergi artırımından yararlanmak isteyen mükelleflerin, merkez ve her bir şube için ayrı ayrı vergi artırımında bulunmaları gerekmektedir.

Peşin Ödeyin

KAZANÇLI ÇIKIN

Matrah ve vergi artırımına ilişkin hesaplanan vergiler, peşin veya taksitler halinde;

- Gelir İdaresi Başkanlığı internet adresi (**www.gib.gov.tr**) üzerinden;
  - Anlaşmalı bankaların banka kartı/kredi kartıyla,
  - Banka hesabından havale yöntemi ile,
  - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankalara ait kartlarla,
- Vergi tahsiline yetkili bankalar aracılığıyla,
- Vergi dairesi veznelerine,
- PTT şubelerine,

ödenebilecektir.

Gelir İdaresi Başkanlığının anlaşmalı bankalar listesine, <https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/anlasmalı-bankalar-vergi-tahsil-yetkisi-verilen-bankalar> adresinden ulaşabilirsiniz.

ivd.gib.gov.tr

Sorularınız için

Başvurularınız için

